

Version 1.00

Projekt 7518

Upprättad 2020-09-14

Reviderad

Korrektur 2020-10-02

Naturvärdesinventering tillhörande
detaljplan del av Rud 4:22,
Hammarö kommun

1 Sammanfattning

En naturvärdesinventering har skett för att undersöka om området hyser värdefulla livsmiljöer och/eller arter som indikerar högt naturvärde. En inventering är gjord enligt den standard som är framtagen för naturvärdesinventering, SS 199000:2014, enligt denna standard beskrivs naturområden med betydelse för den biologiska mångfalden. En naturvärdesinventering ska enligt standarden resultera i avgränsade, bedömda områden av positiv betydelse för den biologiska mångfalden och omfattar inte andra tjänster t.ex. ekosystemtjänster så som friluftsliv, vattenrening osv.

Inventeringen är genomförd i samband med planarbete och omfattar också vattenområdet.

I området har delar av vattenytan klassats till naturvärdesklass, dels visst naturvärde respektive påtagligt naturvärde. Den påtaga delen är den del som liknar ett grunt vassbälte och utgör en del av vassbältet i området, det är i sig inte konstigt att finna de arter och det djurliv som finns i ett sådant vassbälte i detta område.

Henric Ernstson

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning.....	2
2	Bakgrund / Inledning.....	4
3	Syfte med naturvärdesinventering.....	4
4	Avgränsning och metodik.....	4
4.1	Nivå och detaljeringsgrad.....	4
4.2	Naturvärdesarter	4
4.3	Karteringsunderlag.....	4
5	Allmän beskrivning av området	5
5.1	Sjöbotten.....	8
5.2	Naturvärdesobjekt.....	10
5.3	Värdeobjekt.....	12
5.4	Delområde c.....	12
5.5	Delområde b.....	12
6	Invasiva arter	13
7	Referenser:	13
7.1	Referenser internet:.....	13
8	BILAGA 1	14
8.1	Bedömningsgrund.....	14

2 Bakgrund / Inledning

Naturvärdesinventeringen har utförts i samband med framtagande av detaljplan för del av Rud 4:22, Hammarö kommun.

3 Syfte med naturvärdesinventering

Syftet med inventeringen är att identifiera och avgränsa de geografiska områden i landskapet som är av positiv betydelse för biologisk mångfald enligt NVI SS 199000:2014, samt att dokumentera och naturvärdesbedöma dessa. I rapporten beskrivs hela områdets karaktärer utifrån naturmiljö inkluderat vattenområdet inom planområdet och vidare i en ränna utanför planområdet.

4 Avgränsning och metodik

Metodiken som har använts följer SS 199000:2014. Det huvudsakliga syftet med en naturvärdesinventering är att beskriva och värdera naturområden med betydelse för den biologiska mångfalden. En naturvärdesinventering ska enligt standarden resultera i avgränsade, bedömda områden av positiv betydelse för den biologiska mångfalden.

En naturvärdesinventering omfattar endast naturvårdens betydelse för biologisk mångfald, inte andra tjänster t.ex. ekosystemtjänster så som vattenrening, fotosyntes, osv. Att bedöma dessa aspekter kräver andra bedömningsgrunder. NVI omfattar endast ett litet mått av landskapet och är inte någon landskapsekologisk analys som kan göras betydligt mer omfattande och detaljerad. NVI omfattar varken konsekvensbedömning eller bedömning av framtida naturvärde. En NVI ger inget direkt svar kring exploateringskänslighet eller utvecklingspotential.

Med naturvårdsobjekt menas här ett geografiskt avgränsat område med naturvärde som utgörs av en dominerande naturtyp och som tilldelas en gemensam naturvärdesklass.

4.1 Nivå och detaljeringsgrad

Inventeringen har genomförts genom att studera tillagning material samt genom flera fältbesök i augusti månad.

Inventeringen har skett i fält, nivå detaljerat med tillägg för naturvärdesklass 4, biotopskydd och värdeelement.

4.2 Naturvårdsarter

Naturvårdsarter avses arter som indikerar att ett område kan ha naturvärde eller som i sig själv är av särskild betydelse för den biologiska mångfalden. Med naturvårdsarter avses i fallet NVI arter som är skyddade, rödlistade, typiska arter, ansvarsarter och signalarter. Det är endast de naturvårdsarter som bedöms vara relevanta som ska användas vid en naturvärdesbedömning t.ex. ska signalarter endast beaktas i den geografiska zonen och området samt livsmiljön där de indikerar på naturvärde. Vid fynd av naturvårdsarter ska detta stå i relation till vad som kan förväntas i det enskilda fallet. Naturvärdesarter i detta fall är hämtade från artportalen och utgörs av arter kopplade till skog, sumpskog samt limnisk miljö.

4.3 Karteringsunderlag

Vid förstudie inför inventeringen har följande underlag använts:

- Utdrag från ArtDatabanken 2020-08-11 öppna data (radie 200 m mellan åren 2000-2020)

- Utdrag från ArtDatabanken 2020-08-18 skyddade data
- Skogsstyrelsens WMS-tjänst med nyckelbiotoper, naturvärden och sumpskogar
- WMS-tjänst
 - o Nyckelbiotoper, biotopskydd och naturvärdesobjekt, sumpskogar (skogsstyrelsen) 2020-08-11
 - o Våtmarksinventeringen 2020-08-11

5 Allmän beskrivning av området

Landsidan av området utgörs av en tät barr/lövdunge. I området finns inslag av grövre tall samt utmed sjösidan en ridå av sälg med inslag av al och björk. Stora delar av trädningen är mycket tätvuxen. I södra delen av området finns ett parti med öppen hållmarkstallskog med blåbärsris. I skogsdungen finns allt från brakved till ek och tall.

I den norra delen finns en större död sälg med äldre hackmärken samt i dess direkta närhet jättebalsamin (invasiv art).

Sjösidan av området består av täta vassbälten och i vassen finns en gammal ränna in med fast mark i form av en gammal pir. Mellan piren och vassbältet finns en öppen vattenspegel med flera båtplatser.

Karta över detalplaneområdet som har inventerats.

Stig ned till befintlig kanal.

Foto från området med de befintliga båtplatserna.

Foto från piren sett åt norr.

Foto från trädungen.

5.1 Sjöbotten

Området utgörs av en smal ränna med öppet vatten ut mot öppnare vatten. I rännan finns ett tjockt lager av vegetation med döda växtdelar innan fast botten nås. Flytbladsvegetationen i rännan består till största delen av gäddnate och näckros med något inslag av vass som sticker upp. I rännan finns rikligt växtlighet av bredbladiga alger gropnate, hårslinga, trubbnate m.fl. Vid inventeringen påträffades gädda som stod och lurade i växtligheten vid utloppet ur rännan. Efter rännan övergår botten till att bli sandbotten på mellan 0,6 och 0,8 meters djup som endast är gles beväxt, på sandbotten finns ingen sedimentation alls. På sandbotten hittades trubbsumpsnäcka och spetsig

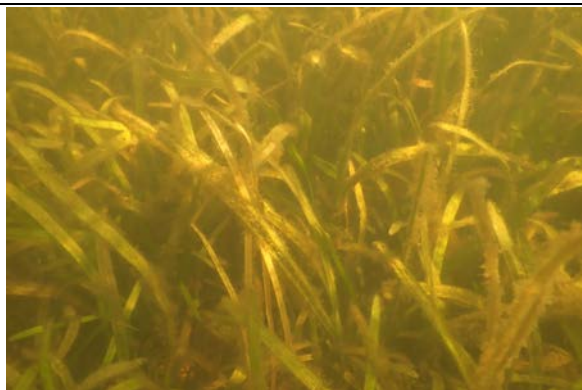

målbarmussla. Målbarmusslorna som noterades var jämnstora och någon åldersspridning i området eller några större mängder noterades inte. Trubbsumpsnäcken noterades rikligt och återfanns även på näckrosstammar längre in mot rännans utlopp till öppnare vatten.

Foto över kanalen i vilken det är ett tjockt lager med förmultnande växter på botten.

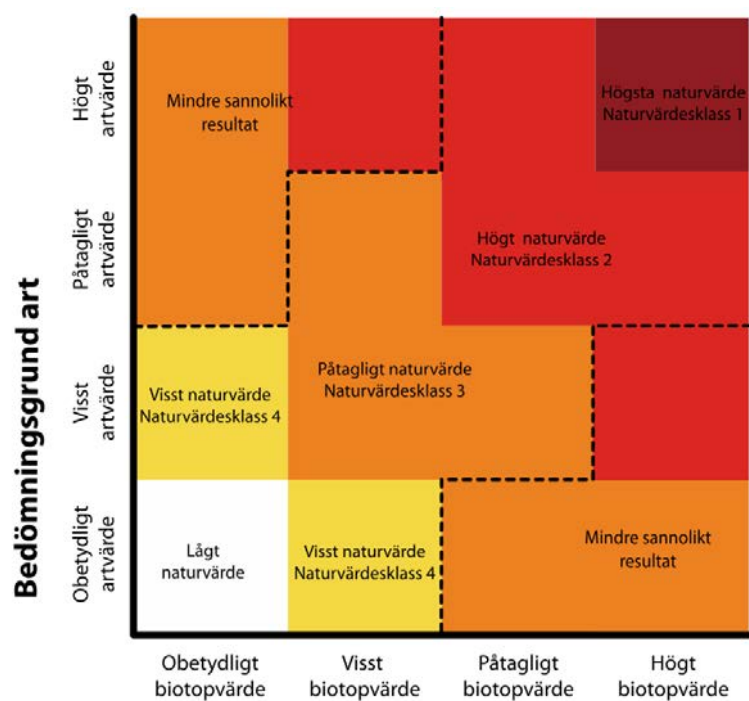
Foton från kanalen, direkt vid utloppet av kanalen var en tröskel där det inte ligger så mycket förmultnande växtlighet, det är också där som en gädda påträffades (ca 10 cm lång).

Foto från sandbotten utanför inloppet.

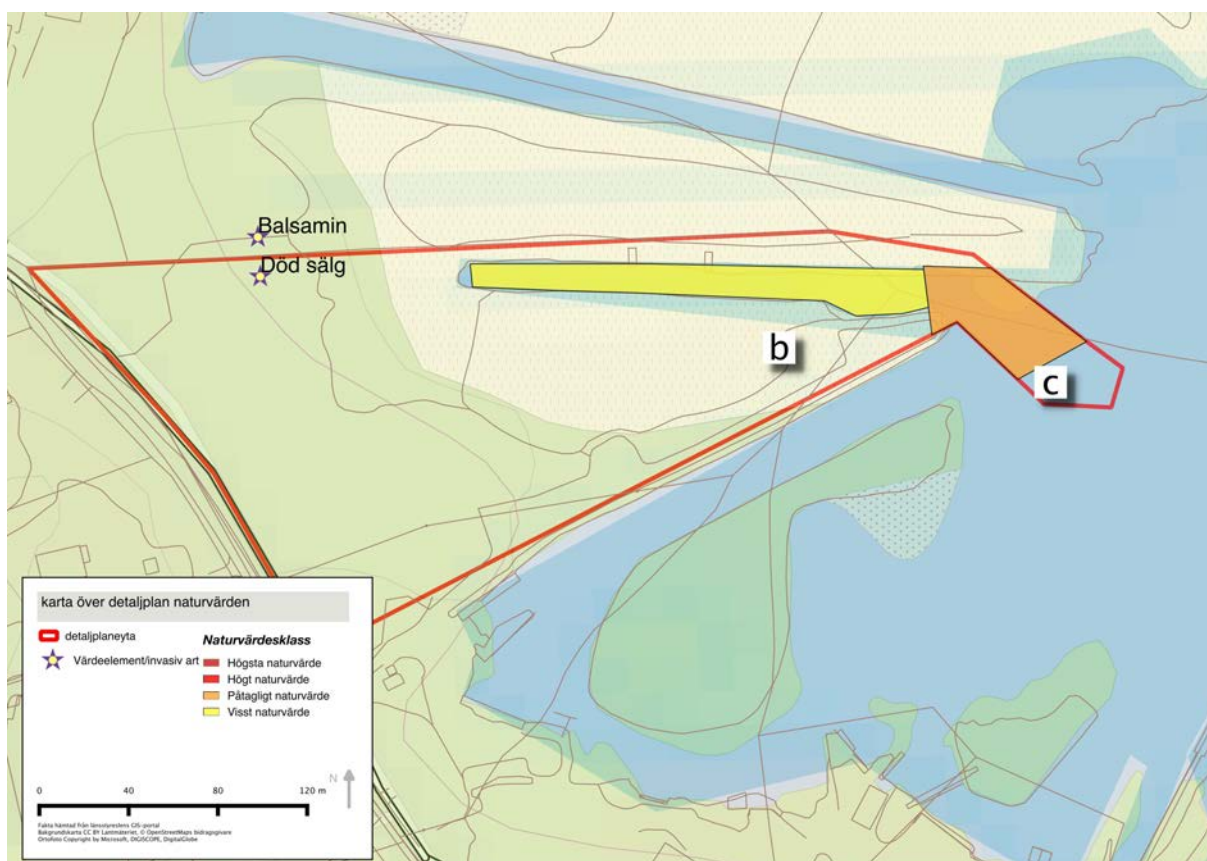
5.2 Naturvärdesobjekt

Naturvärdesobjekt identifieras enligt SS199000:2014 och anges som naturvärdesobjekt. Ett naturvärdesobjekt ska vara så enhetligt att det kan tilldelas en gemensam naturvärdesklass. Naturvärdesklass är en sammanvägning mellan arter och livsmiljöer. Förutom naturvärdesobjekt ska även landskapsobjekt som är viktiga för den biologiska mångfalden identifieras och beskrivas. Nedan visas en principbild för naturvärdesklass från SS199000:2014 där en sammanvägning av art respektive livsmiljö leder till en naturvärdesklass.

Bedömningsgrund biotop

Principbild från SS 199000:2014 för att illustrativt beskriva hur arter respektive livsmiljöer (biotoper) leder till en bedömd naturvärdesklass.

Detaljerad karta över området med naturvärden markerade.

5.3 Värdeobjekt

Värdering: död stående ved

Karaktär och motivering: stående död ved av sälg

5.4 Delområde c

Värdering:

Värde: påtagligt naturvärde, Naturvärdesklass 3

Karaktär och motivering:

Vassområdet utgör i sig ett rikt uppväxtområde för fisk. I utloppet noteras riklig växtlighet och naturlivet i form av snäckor respektive fisk blir mer aktivt i detta område. I detta område finns även äggsamlingar noterade, området utgör en del av ett större vassbälte och i sig är artsammansättningen i delområdet mer eller mindre förväntad till att finnas i sådan miljö.

5.5 Delområde b

Värdering:

Värde: visst naturvärde, Naturvärdesklass 4

Karaktär och motivering:

I den grävda rännan noterades inte någon fisk samt att nedbrytningen av död växtlighet är långsammare (tjockt lager med död växtlighet som man trampar igenom på botten), det kan eventuellt tänkas att i den grävda rännan är vattenomsättningen inte lika hög som utanför. Så fort man kom ut från rännan noterades fisk, delområdet ingår i en helhet och bedöms trots avsaknad på tydliga indikatorer till naturvärdesklass 4.

6 Invasiva arter

I EU finns 66 arter som är utpekade som invasiva främmande arter, vilka inte får introduceras eller spridas i naturen eller gynnas så att de blir fler. Alla dessa 66 arterna finns inte i Sverige men 21 av dessa har förekommit eller finns i Sverige. En sådan art som finns med är jättébalsamin, den finns noterad på kartan ovanför.

7 Referenser:

Artdatabanken 2015. Rödlistade arter i Sverige 2015. Artdatabanken SLU, Uppsala

Hallingbäck, T. (red.) 2013. Naturvårdsarter. ArtDatabanken SLU. Uppsala. ISBN: 978-91-88506-93-1

Nitare, J. (red.) 2019. Skyddsvärd skog Naturvårdsarter och andra kriterier för naturvärdesbedömning. Skogsstyrelsen. ISBN: 978-91-87535-15-4

Påhlsson, L. 1994: Vegetationstyper i Norden. TemaNord 1994:665. Nordiska Ministerrådet. ISBN: 92 9120 593 1

Påhlsson, L. 1998: Vegetationstyper i Norden. TemaNord 1998:510 Nordiska Ministerrådet. ISBN: 92 893 0157 0

Salomon L. Fältflora över signalarter i skog. BoD ISBN 978-91-7699-600-3

SIS 2014: Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI)- Genomförande, naturvärdesbedömning och redovisning: Svensk Standard SS 199000:2014

SIS 2014: Naturvärdesinventering avseende biologisk mångfald (NVI) – Komplement till SIS199000: Teknisk rapport SIS-TR 1999001:2014

7.1 Referenser internet:

Artdatabanken, artportalen		http://www.artportalen.se/
Artdatabanken, artfakta		http://artfakta.artdatabanken.se
Geodataportalen		https://ext-geodatakatalog.lansstyrelsen.se/GeodataKatalogen/

8 BILAGA 1

8.1 Bedömningsgrund

Tabell från SS199000:2014 som visar på värdering och bedömning utifrån arter.

Värden för bedömningsgrund art	Naturvårdsarter	Rödlistade arter	Hotade arter	Artrikedom
<i>Obetydligt artvärde</i>	Inga eller obetydliga förekomster av naturvårdsarter.	Inga eller obetydliga förekomster av rödlistade arter.		Området är inte påtagligt artrikare än det omgivande landskapet eller andra områden av samma biotop i regionen eller i Sverige.
<i>Visst artvärde</i>	Enstaka naturvårdsarter förekommer. Åtminstone en naturvårdsart är god indikator på naturvärde eller har en livskraftig förekomst.	Enstaka rödlistade arter förekommer.		Området är artrikare än det omgivande landskapet eller andra områden av samma biotop i regionen eller i Sverige.
<i>Påtagligt artvärde</i>	Flera naturvårdsarter förekommer. Åtminstone några naturvårdsarter är goda indikatorer på naturvärde eller har livskraftiga förekomster.	Enstaka rödlistade arter förekommer. Åtminstone en rödlistad art har en livskraftig förekomst.		Området är mycket artrikare än det omgivande landskapet eller andra områden av samma biotop i regionen eller i Sverige.
<i>Högt artvärde</i>	Ett stort antal naturvårdsarter förekommer. Flera naturvårdsarter är goda indikatorer på naturvärde eller har livskraftiga förekomster.	Flera rödlistade arter förekommer. Åtminstone några rödlistade arter har livskraftiga förekomster.	Enstaka hotade arter förekommer.	

Tabell från SS199000:2014 som visar på värdering och bedömning utifrån livsmiljö - biotop.

Värden för bedömningsgrund biotop	Biotopkvalitet	Sällsynthet och hot
<i>Obetydligt biotopvärde</i>	Biotopkvaliteter saknar eller är av negativ betydelse för biologisk mångfald.	
<i>Visst biotopvärde</i>	Enstaka biotopkvaliteter med positiv betydelse för biologisk mångfald finns närvarande men många av de biotopkvaliteter som kan förväntas i biotopen saknas eller förekommer inte i tillräcklig kvalitet eller mängd.	Förekomst av biotop som är regionalt sällsynt.
<i>Påtagligt biotopvärde</i>	Flera biotopkvaliteter med positiv betydelse för biologisk mångfald finns närvarande men enstaka biotopkvaliteter som kan förväntas i biotopen saknas eller hade kunnat förekomma i större omfattning eller vara av större betydelse för biologisk mångfald.	Förekomst av biotop som är nationellt eller internationellt sällsynt. Förekomst av Natura 2000-naturtyp.
<i>Högt biotopvärde</i>	De biotopkvaliteter med positiv betydelse för biologisk mångfald som kan förväntas förekomma i biotopen finns i stor omfattning och med uppenbart god kvalitet. Biotopkvaliteterna kan inte bli avsevärt bättre i den aktuella regionen.	Förekomst av biotop eller Natura 2000-naturtyp som är hotad i ett nationellt eller internationellt perspektiv.